

Václav Procházka, Petr Novobilský et al. Atlas vaskulární diagnostiky a intervenčních výkonů

Maxdorf: Praha 2017. 639 s. ISBN 978-80-7345-472-2

V léčbě pacientů s kardiovaskulárními nemocemi dnes dominují endovaskulární metody. K rozvoji katetrizačních léčebných technik přispěla jejich nižší invazivita, mortalita i morbidita s nimi spojená, úspěšnost srovnatelná s chirurgickými otevřenými přístupy a vyšší komfort pro pacienta. Technický rozvoj umožňuje léčbu i v situacích, v nichž se jiné postupy uplatnit nemohou.

V České republice jsou nekoronární endovaskulární intervence prováděny převážně intervenčními angiology a radiology, některých zemích se jich účastní i endovaskulární chirurgové. Hlavně těmto profesím je kniha určena.

O tom, zda endovaskulární léčba bude správně indikována a dobře a bezpečně provedena, rozhoduje zásadním způsobem erudice lékaře a týmů rozhodujících v individuálních případech o dalším postupu. Vzhledem k tomu, že rozhodovací proces bývá ovlivněn i přítomností paralelních závažných onemocnění, je vhodné, aby měli přehled o možnostech a úskalích katetrizační terapie i specialisté, kteří přímo intervence neprovádějí. Týká se to zejména angiologů, kardiologů, chirurgů, radiologů, internistů, neurologů, anesteziologů a dalších.

Za hlavní přednost knihy lze považovat rozsáhlý obrazový materiál s popisem množství cévních lézí i lé-

čebných postupů. Tímto způsobem se může čtenář seznámit s typy postižení, se kterými se ve vlastní praxi doposud neseťkal, a rozšířit soubor svých učitelů a zkušenějších kolegů o autory Atlasu vaskulární diagnostiky a intervenčních výkonů. Doporučil bych podrobné procházení jednotlivých případů se zaměřením na angiografické obrazy, zvolený způsob i technický efekt léčby. Kniha je rozdělena na oddíly dle jednotlivých regionálních cirkulací. Bohatě je zastoupena neurovaskulární

oblast, v níž k rozvoji dochází později než v ostatních regionech.

V publikaci je skryto velké množství práce i osobních zkušeností autorů. Pečlivý čtenář i jeho pacienti a kolegové z ní budou jistě profitovat.

doc. MUDr. Miroslav Bulvas, CSc.

✉ miroslav.bulvas@fnkv.cz

Kardiocentrum – divize intervenční angiologie, 3. LF UK a FN Královské Vinohrady, Praha

www.fnkv.cz

Doručeno do redakce 6. 12. 2017

Eva Kočová, Martina Vašáková. HRCT u intersticiálních procesů v instruktivních kazuistikách

Maxdorf: Praha 2017. 242 s. ISBN 978-80-7345-532-3

Dostalo se mi potěšení prostudovat a několik poznámkami a doporučeními opatřit text, který pokrývá především radiologické aspekty diagnostiky intersticiálních plicních procesů (IPP) pomocí výpočetní tomografie s vysokou rozlišovací schopností (HRCT) u dospělých. Odhlédnu-li od zdařilých kapitol Polákových, nacházejících se v prvním i druhém vydání monografie profesorky Vašákové o IPP, jedná se o první ucelené moderní domácí zpracování problematiky interpretace a diferenciální diagnostiky

HRCT nálezů na tomto velmi náročném medicínském poli. Tak, jak to v moderní pneumologii ani jinak nelze, je kniha důkazem týmové spolupráce, neboť z podnětu

kolegyně Vašákové vznikla přičiněním radiologů a pneumologů ze tří významných pracovišť – FN Hradec Králové, FN Olomouc a Thomayerovy nemocnice. Není ochuzena ani o patologické nálezy. Jedním z důležitých sdělení, které prochází celým textem, je skutečnost, že dnešní diagnostika a rozhodování o dalším managementu nemocného se děje na podkladě konsenzuálních závěrů po přímé diskusi v multidisciplinárním týmu, který se skládá právě z pneumologa, radiologa a patologa.

Osnovu monografie považuji za velmi zdařilou z hlediska splnění základního educačního cíle – tedy zvýšení erudice v rozpoznávání základních abnormálních

obrazů (morfy, patterns) a jejich využití při klinicko-radiologických diferenciálně diagnostických rozvahách. V obecné části jsou stručně rozebrány klinické aspekty diferenciální diagnostiky onemocnění a dále jsou dostatečně obsírně podány základy interpretace HRCT nálezů. Systematiku speciální části vidím v tom, že jednotlivá onemocnění rozděluje podle dominantních morf – snížení denzity (cysty, emfyzém atd) a zvýšení denzity (lineární opacity, uzlíky, zastření mléčného skla a konsolidace plicní tkáně). Takto je rozděleno celkem 42 detailně rozebraných případů nejčastějších plicních onemocnění, na kterých je možno základy problematiky velmi dobře pochopit a procvičit. Kniha je určena především radiologům (sám ji považuji za základní text

pro atestační přípravu) a pneumologům, nicméně po ní rádi sáhnou i kolegové z dalších oborů – patologové, revmatologové, další internisté, imunologové atd. Je předkládána v pevné vazbě, ve větším formátu a tištěna na velmi kvalitním materiálu, což je pro rozpoznávání radiologických nálezů v bohaté obrazové dokumentaci nanejvýš příhodné.

prof. MUDr. Pavel Eliáš, CSc.

✉ pavel.elias@fnhk.cz

Radiologická klinika LF UK a FN Hradec Králové

www.fnhk.cz

Doručeno do redakce 7. 10. 2017

Jan Bruthans. Kardiovaskulární onemocnění v České republice v letech 1965–2014 a faktory, které je ovlivňovaly

Gasset-Allan Gintel: Praha 2017. 176 s. ISBN 978-80-87079-54-6

Kardiovaskulární (KV) morbidita a mortalita v letech 1965–2014, výskyt hlavních rizikových faktorů KV mortality, vývoj kardiovaskulární péče se snahou popsat prognózu dalšího vývoje tvoří obsah knihy, která vychází v nakladatelství Gasset. KV onemocnění jsou dominujícím problémem každodenní klinické praxe. Právě pro narůstající výskyt obezity, a především diabetes mellitus, je kniha doc. Bruthanse velmi aktuální a potřebná.

Autor vychází z ekonomického a sociálního vývoje společnosti, změn životního stylu, zejména výživy a stravovacích zvyklostí, které ovlivňovaly změny v základních rizikových faktorech KV onemocnění. Věnuje pozornost také vývoji zdravotní péče ve sledovaném období.

Publikace popisuje vývoj spotřeby potravin a změnu jejich skladby v letech 1989–2014.

Podrobně je analyzována změna v hlavních rizikových faktorech KV onemocnění se zaměřením na ischemickou chorobu srdeční. V rámci vývoje zdravotní péče se zaměřuje na kardiovaskulární farmakoterapii, výkony intervenční kardiologie a kardiochirurgické výkony.

Na základě dosavadních trendů KV mortality, hlavních rizikových faktorů KV mortality a zdravotní péče

popisuje prognózu dalšího vývoje KV morbidity a mortality.

Pozitivní trend nastal v roce 1991, během něž v ČR začala výrazně a setrvale klesat KV mortalita mužů a zvýraznil se pokles KV mortality u žen. Snížení KV úmrtnosti bylo převážně důsledkem snížení úmrtnosti na akutní formy KV chorob, zejména na akutní infarkt myokardu (AIM) a na akutní cerebrovaskulární příhody. Pokles počtu úmrtí na AIM byl dán jak faktory primární a sekundární prevence, tak pokrokem v akutní koronární péči.

Publikace přináší výsledky dlouhodobého a pracného sledování všech vlivů na vývoj KV úmrtnosti v České republice. Je napsána čtivě, pečlivě, se srozumitelnými závěry a výhledem do budoucnosti. Má bohatou literaturu a je vhodně doplněna grafy a tabulkami. Kniha je určena praktickým lékařům, ale i internistům a kardiologům.

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.

✉ miroslav.soucek@fnusa.cz

II. interní klinika LF MU a FN u sv. Anny v Brně

www.fnusa.cz

Doručeno do redakce 24. 10. 2017